

Dr. A. Wylm.

Koralowy różaniec.

Notatki doktora Heurtault.

Tłum. M. S.

— Ale to nie jest złudzenie. Pan Jezus żyjąc w ubóstwie, umierając jak zbrodniarz na krzyżu, wskazał prawdziwą drogę tym, którzy go kochają.

Świat ten istnieje tylko dla cierpienia, dla łez, dla wszystkiego tego, co rozdziera serce i druzgocze duszę! Boleść nas uświęca i pozwala nam żyć tak, jak żył nasz Odkupiciel.

O. Fürster wymówił te słowa z głębokim przekonaniem i udzielającym się zapalem. Teraz zrozumiałem, jaki wpływ wywierał mógł ten słynny kaznodzieja, gdy pod wpływem gorącej wiary topniał sztywny chłód jego a wybuchło namiętne uczucie, które jak płomień paliło się w jego sercu. O. Fürster był fanatykiem, to pewne, ale musiałem przyznać, że posiadał wielkie serce, rozległą inteligencję i bezinteresowność zupełną. Gdybyśmy żyli w XVI w. wieku byłby zdolnym poprowadzić mi; na stos, placząc może i błogosławiać nie całkiem szczerze — w XX w. zmuszony był walczyć o swe zasady niegodną bronią!

— Nie rozumiemy się mój ojciec, rzekłem mu, czy nasze skierowane są ku różnym światłom. Ale obydwa jesteśmy ludźmi dobrej wiary. Pozwól pan, że mu wyjaśnię lepiej moją prośbę.

— Pani Delille kocha i jest kochaną. Wybrany przez nią człowiek posiada wszystkie zalety: niezwykłą inteligencję i szlachetne serce. — Wiem o tem, panie, przerwał mi, i nie

mniej od pana cenię p. Leyre, pomimo iż oddał się od religii.

— Żona go do niej nawróci, a kościół zyska w nim siłę, za którą można oddać dwudziestu panów Delille. Ale pozwól mi pan powiedzieć wszystko.

— Pani Delille jest naturą w najwyższym stopniu przeculoną i wrażliwą; narzucone jej małżeństwo stało się dla niej źródłem cierpienia, które ją niewątpliwie zabija, jeżeli stan ten potrwa dłużej. Doznaje ona przytem dziwnych objawów ekstazy.

— Wiem o tem także.

— Czy sądzisz pan, pozwól mi pan mówić jak gdybym był katolikiem, że owe zjawiska, tak ściśle związane ze znalezieniem poświęconego różańca, mogą pochodzić ze źródła cudownego?

— Nie panie, tego nie przypuszczam. Życie świętych obfituje wprawdzie w przykłady podobnego rozdwojenia, ale cuda takie mogą się zdarzyć tylko tym, którzy przez życie swe i cnoty-wyjątkowe, staną się godnymi task Ducha Świętego. Być może nawet, że nadzwyczajne te zjawiska są tylko cudami pozornymi—cudami, płynącymi z natury, jak uczy św. Tomasz. Nasza zaś własna nieświadomość przypisuje mi własności cudów — dla dzikiego człowieka telefon jest cudem. Objawy, jakich doznają p. Leyre i pani Delille, mogą być wyjątkowe, nie będąc nadprzyrodzonymi. Kościół nas uczy, że złudzenie jest łatwe—wyobraźnia chyży — a zmysły są słabe, jak wszystko, co cieleśne.

— Nie przypuszczam, by młodzi ci ludzie, popelniali oszustwo świadome, ale mogą się mylić w dobrej wierze i uważać za rzeczy cudowne prosty zbieg okoliczności. Przypuszczam nawet, że wskutek jakiegoś odrębnego stanu psychicznego dusze ich mogły się chwilowo oddzielić od ciała, co nie jest w szczególności z teologią, nie dowodzi to jeszcze, by takie rozdzielanie miało być dziełem Boga. Przeciwnie, zjawiska mistyki prawdziwie

boskiej nie mają nic wspólnego z niepokojem zmysłów, z buntem choćby mimowolnym przeciwko woli Bożej. A cechy te odnajduję w pańskich protegowanych i co więcej sądzę, że owe sny własne i widzenia odrzuciły panna Franchard od posłuszeństwa winnego ojcu. Zjawisk więc tych, przypuszczam nawet ich wiarygodność, nie uważam za cuda, a wyjaśnienia ich szukać należy w niezbadanych jeszcze prawach natury.

— Dziękuję mój ojciec, za wypowiedzenie mi swych poglądów, które pod wielu względami są wspólne z moimi. Teraz pragnę przedstawić panu te sprawy z innego punktu. Zdaje mi się, że Kościół, odrzucając rozwód, uznaje jednak w pewnych wypadkach unieważnienie zawartych związków?

— Bezwątpienia.

— Czy nieważność ta odnosi się także do małżeństw pozornych?

— Prawo kanoniczne unieważnia podobne związki.

— A czyliż prawo kanoniczne nie uznaje również, że zgodzenie się na małżeństwo winno wypływać z wolnej woli?

— Owszem, większość teologów i kanonistów wypowiada tę doktrynę.

— Dziękuję, wielbny ojciec. Opierając się na tej zasadzie, mam zamiar poradzić pp. Delille, by wnieśli prośbę o unieważnienie swego małżeństwa, które jest tylko pozornem i zawartem przytem zostało bez udziału wolnej woli panny Franchard. Pana zaś proszę, wzmian za zniszczenie znanych mu dokumentów, byś mi pan w mem działaniu nie przeszkadzał. Czy mogę liczyć na spełnienie mej prośby?

— Owszem, wobec pozwolenia mej władzy mogę ją spełnić.

— Dziękuję, nie zawiodłem się na wspaniałomyślność pańską. Bądź pan pewny, że przyczynisz się pan do ocalenia życia dwójga ludziom.

— Dalby to Bóg! Żegnaj pana. I O. Fürster wyszedł.

Zdołałem wyjednać od niego tylko obietnicę neutralności, lecz czułem, że poglądy zakonnikowi uległy zasadniczej zmianie. Zrozumiał on, że przez upór może narazić sprawę partii katolickiej, a prócz tego odkryłem w jego fanatycznej duszy pewną wielkość i prawość, które wzbudziły ku niemu zaufanie.

Być może, że w postępowaniu mem wyszedłem po za rolę lekarza, być może też, że środki, jakich się chwyciłem mogą ulegać naganie; sam sobie czyniłem wyrzuty za nadmierne gorliwość, ale tymczasem mnie okoliczność, że od szybkości i energii działania zależało życie moich młodych klientów—a innej drogi ocalenia ich nie miałem.

Obecnie pozostawało mi oczekiwać tylko biegu wypadków. Czas płynął mi niesłychanie powoli; od p. Leyre miałem wiadomości o Lucynie; młodzi ludzie znów poczuli doznawać swych sennych widzeń, ale na nieszczęście podwójne to istnienie oddziaływało bardzo szkodliwie na ich zdrowie. P. Leyre nie wstawał dotąd z łóżka i siły jego zdawały się coraz słabnąć.—Lucyna też codziennie była bledsza, słabsza—coraz więcej wyniszczona i zrozpaczona.

Dowiedziałem się z listu opata Janga, że leczenie d-ra Pontarlier nie przyniosło żadnego dodatniego rezultatu. Lekarz ów po dwukrotnej bytności oświadczył, że brak energii moralnej nie pozwala chorej przyjąć do zdrowia—i radził zwrócić się do mnie, jako do lepiej obeznanego z chorobą.

O. Fürster dotrzymał zatem słowa. Pan Franchard nie wezwał mnie jednak od razu; może czuł się trochę winnym wobec mnie i d-ra Quinsae za lekceważenie rad naszych, przytem obawiał się mej bezwzględnej wartości. Przeszło więc dni kilka, zanim mogłem ujrzeć mą chorą. Czekalby jeszcze z pewnością dłużej, ale p. Delille przyjechał po mnie autemobilem, gdyż żona jego od dni czterech pozostała w stanie kateleptycznym, nie odzyskując przytomności.

P. Delille zmienił się bardzo; twarz miał

zmęczoną, rysy wyciągnięte; okazywał mi także więcej serdeczności, niż dawniej; zaledwie ruszył się w drogę rozpoczął rozmowę.

O. Fürster mówił o pańskiej u niego bytności. Jest on zaniepokojony stanem zdrowia mej żony i oświadczył, że jeśli się tylko pan nie myli, trzeba sprawę naszą przedstawić Stolicy Apostolskiej i mam nadzieję, że zostanie przychylnie przyjęta.

— Posiadam ze swej strony sposób dostania się do Ojca Świętego, ale mogę to uczynić tylko w razie zgody państwa państwa na unieważnienie małżeństwa. Co więcej, muszę zarczyć słowem honoru, że życie żony pana pozostaje w niebezpieczeństwie, gdyż jaż naraziłem biedną Lucynę na próbę przewyższającą jej siły. I sobie także oświadczyłbym śmieśniej roli męża, który nim nie jest!

— Masz pan sposób wyjścia z tej roli.

— I jakiż to?

— Zostając prawdziwym przyjacielem swej żony i czyniąc wszystko co od pana zależy by jej przyjść z pomocą.

— Może masz pan słusność, rzekł p. Delille po chwili namyślu. To będzie jeszcze najlepszy sposób rozwiązania całej tej sytuacji.

— Należy tylko znaleźć punkt do rozvodu.

— Do rozvodu?

— Cywilnego tylko, gdyż w Rzymie małżeństwo pańskie zostanie unieważnione.

— To prawda!

(D. c. n.)

Biuro Agronomiczne
L. Zdrojewski i K. Grabowski
Kijów, Proreznia 9. Telef. 9-24.

Poleca do siewu wiosennego **BRONY SPREŻYNOWE, BRONY TALERZOWE „Lina” i „Laacka”**. Plugi jedno i wielo-skibowe. Kultywatory sprężynowe **Ventzki’ego**. Siewniki uniwersalne. **Oryginalne parniki Ventzki’ego**. Siewniki buraczane z osadnikiem szlamowym zwozajne i kombinowane.

Sieczkarnie i siekacze Przerzywacze do buraków „Laassa” Benthalla. **Szpagat Separatory „Glob” i „Melotte”** do wiązałek.

oraz naczynia i przyrządy mleczarskie.

Cenniki na żądanie wysyłamy gratis i franco.

T-wo Akc. Browarów Parowych
Poleca Piwa:
BAWARSKIE, PILZENSKIE i KULMBACH

Haberbusch i Schiele
w WARSZAWIE
Skład w Kijowie, ul. Wozdżwieńska № 1, telef. 33-87.

Opuścił prasę zeszyt X-ty
„Dziejów Porozbiorowych Litwy i Rusi”
Cena zeszytu kop. 35, z przesyłką kop. 40.

TREŚĆ:
Opis pobytu Stanisława Augusta w Gredzie. — Dzieje rządów Tutolmina i Repnina. — Wyroki smoleńskiej Komisji śledczej. — Wykaz majątków skonfiskowanych i sekwestrowanych. — Rys statystyczny, charakterystyka systemu podatkowego i organizacji poczt. — Początek zarysu sprawy włociańskiej na Litwie.

ILUSTRACJE I FORTRETY:
Janusz Stanisław Iliński, general-inspektor Kawalerii narodowej. — Aleksandra z Engelhardtów hr. Ksawerowa Branicka. — Ks. Aleksander Bezborko. — Ludwika z Sosnowskich ks. Józefa Lubomirskiego. — Stanisław Juandził, prof. Uniwersytetu Wileńskiego. — Biskup Adam Naruszewicz, historyk i poeta. — Kurdula z Komorowskich Teodorowa Potocka. — Jędrzej Śniadecki, prof. Uniwersytetu Wileńskiego. — Franciszek Jelski, marszałek trybunału W. K. Lit. — Z książką Massalskich Wincentowa Potocka. — Mapa trzech podziałów Polski (oddzielnie).

Dla prenumeratorów „Dziennika Kijowskiego” cena zeszytu kop. 25, z przesyłką kop. 30. Zamówienia wraz z opłatą na „Dzieje Porozbiorowe Litwy i Rusi” na 6, 12 i 24 zeszytów przysyłają: Administracja „Dziennika Kijowskiego” w Kijowie Kreszczatyk № 38, oraz wszystkie księgarnie w kraju i zagranicą.

Szczegółowy prospekt na żądanie wysyła się bezpłatnie.

Skład fabryczny narzędzi Rolniczych
A. Prokupek
Kijów, ul. Bezakowska 31 w pobliżu dworca osobowego.
Posiada w dostatecznej ilości:
— do zboża żyteczkowe i do buraków motylkowe, uniwersalne, proste i kombinowane
Melichara

Siewniki Rzutowe **Umbra**, do nawożenia **„Westfalia”** i do saletry. Sieczkarnie, szarpacze, kieraty, plugi, kultywatory sprężynowe. Brony **LINA**, ekstypatory syst. **PLANET**, **DRZEWIECKIEGO** i **CZERNOWSKIEGO**. Wirówki-separatory **DOMO**, olejnie, prasy, walce, jagielniki, ruszty i kamienie młynskie.

Garnitury parowe fabr. **FLETTERA** w Hassenie. **Szwedzkie silniki naftowe** fabr. **Fenix**.
Ceny fabryczne, warunki przystępne. 554

Z Wiosną!!!
Warszawski Magazyn metalowych Wianków
Emil Rauer W. Wasylkowska 3.
2-gi magazyn od rogu
Przyjmują do reparacji wianki własnej i innych fabryk.
CENY FABRYCZNE. 1418

Od Administracji.
Dla udostępnienia prenumer. „Dziennika Kijowskiego” nabycia na warunkach najdogodniejszych kaszek ulubnych w każdym domu polskim, porozumieliśmy się z wydawcą i odspójujemy

500 kasztanów odpowiednich do wysadzania alei i t. p. mniej więcej dwu arszynowej wysokości w cenie 15 rb. za setkę, do sprzedania całą partya, lub częściami w Holakach p. Fastów gub. kijowskiej. Ogrodnik Antoszewski. 1497

„NITRO-BAKTERYNA”
Szczepionki roślin motylkowych dla koniżyny czerwonej, białej, szwedzkiej, lucerny, wyki, peluski, soczewicy, lubinów złotych, przybyły z Londynu, wysyłam z powrotną pocztą. Szczepionki dla seradeli, lubinów niebieskich, różowych, grochu, bobiku, esparcety, inkarnatki, chinskiego bobu (soi), w drodze i rychło przybędą. Obsługa do natychmiastowego, po przybyciu, wykonania, przyjmuję. Poręcza na 8 morgów kosztuje Rb. 8. Wilno, S. Jerska Nr 9. S. Wilpiszewski, Biuro agronomiczne. 1506

Do odstępiania dzierzawa
400 deszczyn na Wołyniu. Blizsze informacye: Michajłowska 22 m. 23 od 4-6. 1568

Ogrodnik poszukuje miejsca na wyjazd, lub jakiej innej posady w mieście. Wiadomość: Kuznieczka 18 u szwajcara dla Aponowicza. 1509

Szukam na 6 letnich miesięcy zajęcia: pomocnika ekonoma, rachmistrza, planika, kontrolera, zawisłowy planacyi buraczanych lub innego jakiegokolwiek zajęcia; mam to lat praktyki; wymagania bardzo skromne. Adres: Administracja „Dzien. Kij.” dla A. K. 1571

Drukarnia Polska Kreszczatyk 38. TELEFON 1872.

WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES DUKARSTWA WCHODZĄCE PRZYJMUJE
TYLKO ZARZĄD DUKARNI BEZ POŚREDNIKOW
Ceny przystępne. 825

Pozostała ograniczonej ilości egzemplarze
K. Podhorskiego.
Po obu stronach GIESNINY BERINGA
Do nabycia w Administracji „Dziennika Kijowskiego”, Kreszczatyk 38.
Cena: a rb. dla prenumeratorów „Dziennika Kijowskiego” i 100 kop. Przesyłka 55 kop.

TYGODNIK
„Lud Boży”
Popularne Pismo Tygodniowe — Narodowe i Katolickie.
Wychodzi z trzema popularnymi dodatkami
I. Nasza Wieś, II. Gazetka dla Dzieci i III. Nauka Wiary.
Numery próbne czyli okazowe tygodnika „Lud Boży” wysyła się na żądanie darmo. Najlepszym podarkiem od kapłana parafianinowi i od chlebodawcy pracującemu, czy to na gwiazdke, czy w dniu imienin — jest „Lud Boży”. W każdym polskim domu na Rusi mamy kogoś, kto z przytkiem dla siebie i swego otoczenia może i powinien ożywić „Lud Boży”. 3

WARUNKI PRENUMERATY:
Rocznie rb. 3.— Półrocznie rb. 1.50
Adres Redakcyi i Administracyi: Wisłka-Włodzimierska № 12.

Szeptówka wołyń. gub. 2349
prenumeratę „Dziennika Kijowskiego” przyjmuje **p. Stanisław Kowalski**